

Л.В. Губерський, академік НАН і НАПН України, д.ф.н., професор, ректор Київського національного університету ім. Тараса Шевченка

Філософія створення Симбітеру має найвищий рівень гуманізму

Загальновідомо, що подолання економічної кризи в країні – наше стратегічне завдання. Ефективно вирішити його можливо лише за умови створення вітчизняних конкурентоспроможних продуктів найвищої якості. І запорукою цього є реалізація інноваційних наукових розробок у практичній площині.

У важкий для держави час, коли не вистачає ресурсів для повноцінного фінансування науки, дуже перспективним вбачається пошук взаємозв'язку між фундаментальними дослідженнями та реальним виробництвом. Яскравим прикладом такого взаємовигідного партнерства є творча співпраця Київського національного університету імені Тараса Шевченка з науково-виробничою компанією «О.Д. Пролісок», що створила і випускає живі мультипробіотики сімейства Симбітер. Цю команду професіоналів очолює наш випускник, лауреат премій імені І.І. Мечникова і Д.К. Заболотного НАН України, доктор біологічних наук, професор Дмитро Янковський.

Знаменно й те, що Дмитро Станіславович є учнем видатного українського вченого, засновника Інституту фізіології у складі КНУ ім. Тараса Шевченка, академіка НАН України Петра Богача. Гідним продовженням справ Петра Григоровича стало створення навчально-наукового центру «Інститут біології та медицини» КНУ, який нині очолює професор Людмила Остапченко. Сьогодні у складі центру 12 кафедр: біохімії, біофізики, загальної та молекулярної генетики, мікробіології та загальної імунології, вірусології, фізіології людини і тварин, фізіології та екології рослин, зоології, ботаніки, цитології, гістології та біології індивідуального розвитку, екології, фундаментальної медицини. В Інституті за участю відомих учених, Людмили Остапченко та Тетяни Берегової, доктора біологічних наук, професора, завідувача науково-дослідної лабораторії фармакології й експериментальної патології, було проведено фундаментальні дослідження інтелектуальних напрацювань компанії «О.Д. Пролісок». Саме ці результати стали підґрунтям для масштабного доклінічного вивчення ролі мікрофлори в регуляції життєдіяльності організму людини. Важливість цієї теми пояснюється тим, що оптимальна мікробна екологія є основою основ нашого здоров'я.

У цьому сенсі дослідження Дмитра Янковського та його однодумців є безцінними. Запропоновані ними мікробні композиції пробіотичного типу на сьогодні не мають аналогів. Перевага мультиштамних пробіотиків групи Симбітер над іншими пробіотиками всебічно досліджена, результати представлені в 3 докторських і 8 кандидатських дисертаціях, захищених нашими біологами. Крім того, саме завдяки матеріальній підтримці «О.Д. Пролісок» університет мав змогу придбати нове наукове обладнання, витратні лабораторні матеріали тощо. Усе це сприяє тому, що КНУ ім. Тараса Шевченка залишається провідним навчальним закладом України в дослідженні різних напрямів сучасної мікробіології. Наразі маємо низку публікацій з даної теми в провідних фахових журналах, що цитуються в науково-метричних базах (Scopus, Web of Science), організували й провели на найвищому рівні низку науково-практичних конференцій міжнародного масштабу, на яких доповіді наших вчених мали неабиякий резонанс.

Отже, хотів би щиро подякувати Дмитру Станіславовичу за все те, що він зробив і продовжує робити у співпраці з університетом. Користуючись нагодою, згадаю з великою шаною колег, однодумців, надійних партнерів Дмитра Янковського – відомого мікробіолога та вірусолога, академіка НАН України Володимира Широкова та керівника наукового центру компанії «О.Д. Пролісок» Галину Димент.

На мою думку (і світова практика теж про це свідчить), медицина має бути зосереджена саме в класичних університетах, адже всі провідні світові клініки і центри є структурними підрозділами університетів. Наша мета – не конкурувати з медичними університетами, а готувати таких спеціалістів, які б вирізнялися високим рівнем фундаментальної підготовки з медичних і суміжних наук. Так, нашу кафедру генетики нині перепрофільовано за напрямом «Загальна та медична

генетика» і відповідно перейменовано. Ми вже зараз змінюємо суто науковий профіль, намагаючись, так би мовити, вирівняти його, збалансувати з урахуванням вимог і викликів часу, адже медична сфера дедалі більше потребує фахівців з глибокою університетською підготовкою саме в галузях нанотехнологій, молекулярної біології і біохімії, електрофізіології, лабораторної справи тощо.

Признаюся, була в нас ідея відродити медичний факультет, який існував від початку заснування нашого навчального закладу. Першим деканом медичного факультету Університету св. Володимира був професор В.О. Караваєв. За більш ніж 70 років існування цього факультету в складі університету на ньому здобули освіту Данило Заболотний, Михайло Коломійченко, Микола Стражеско, Теофіл Яновський, Микола Волкович, Вадим Іванов й інші видатні постаті вітчизняної і світової медицини. Проте, аналізуючи певні факти і реалії, разом із вченою радою ми дійшли висновку, що фундаментальна підготовка вчених-медиків має

відбуватися в Інституті біології та медицини, де працюють відомі науковці, біологи, фізіологи, генетики. Саме тут можливо підготувати висококваліфікованих фахівців нового покоління із залученням до навчального процесу провідних вітчизняних і зарубіжних фахівців у царині медицини. З гордістю можу констатувати, що до Інституту біології і медицини КНУ ім. Тараса Шевченка сьогодні прийшли молоді кадри. Особливо підкреслюю, що маємо за честь тісно співпрацювати з Національною академією наук України (НАН України), зокрема з відділенням біохімії, фізіології та молекулярної біології, яке очолює академік Сергій Комісаренко, з іншими працівниками НАН та Національної академії медичних наук України. Ми завжди працювали разом і будемо так робити й надалі. Але повторюю: медицина як наука має бути зосереджена в університетах! Так повинно бути, і до цього нам треба прагнути – поступово, обережно, вдумливо, проте впевнено і стало, враховуючи особливості та специфіку сьогодення.

Наша мета – не конкурувати з медичними університетами, а готувати таких спеціалістів, які б вирізнялися

Л.В. Губерський

високим рівнем фундаментальної підготовки з медичних і суміжних наук. Ми в КНУ ім. Тараса Шевченка пишаємося нашою талановитою молоддю, це свідчить про те, що в нас є гідне майбутнє, у тому числі й в українській біологічній сфері, зокрема у вивченні життєдайного пробіотичного напрямку в медицині, яким багато років плідно займається Дмитро Янковський зі своєю неперевершеною командою.

Я вже згадував на початку, скільки прекрасних науковців було підготовлено при безпосередньому співробітництві Київського національного університету ім. Тараса Шевченка з компанією «О.Д. Пролісок». Саме завдяки такому партнерству маємо змогу поступово наближати наші наукові дослідження до потреб реального життя. Це дуже важливо, особливо коли йдеться про здоров'я людей.

На переконання фахівців, рівень кишкових інфекцій різної етіології завжди був, є і буде показником цивілізованості країни. У нас така динаміка, на жаль, поки що не має чіткої тенденції до зниження. Захворювання виявляють себе на тлі різних порушень мікроекології людей і тварин, слабкості імунної системи, негараздів з продуктами харчування, радіонуклідного навантаження, йодної недостатності. Саме використання препаратів пробіотичного спрямування є чи не найраціональнішим у комплексі лікувально-профілактичних заходів, спрямованих на боротьбу з різноманітною патологією. Ідея не нова, в емпіричному вигляді вона реалізувалася в різних народів по-різному, залежно від харчових звичок, географічної зони, клімату тощо. На наукову основу застосування молочнокислих продуктів для покращення і збереження здоров'я, підвищення життєдіяльності, подовження віку поставлено нашим співвітчизником, лауреатом Нобелівської премії Іллею Мечниковим, почесним доктором Київського університету, який, до слова, дуже цікавився роботами викладачів кафедри загальної патології Університету св. Володимира на чолі з професором Володимиром Підвисоцьким.

За останні 100 років створювалися й удосконалювалися нові засоби та методи використання пробіотиків. Але справжнім науковим вибухом стала розробка багатокomпонентних мікробних препаратів різнобічної спрямованості – мультипробіотиків. Актуальність науково-практичного підходу розробників препаратів типу Симбітер безсумнівна, при цьому ідею реалізовано на найвищому рівні. На підтвердження сказаного маємо тисячі успішно пролікованих пацієнтів, підвищення біологічного захисту материнства та дитинства. Симбітер і його похідні фактично не мають протипоказань, вони фізіологічні, доступні для широкого кола споживачів. Мені тішить думка про те, що ці профілактично-лікувальні засоби створені українськими вченими і виробляються саме в Україні силами компанії «О.Д. Пролісок» на чолі з Дмитром Янковським.

Розробка в Україні мультикомпонентних пробіотиків, безумовно, є великим досягненням вітчизняної науки. Певен, і нинішні, і майбутні покоління мають гідно оцінити цей прорив, як би нелегко було сьогодні його творцям. Хочу від усього серця побажати їм подальших успіхів, здоров'я, мужності і творчої наснаги.

ТОВ фірма «О.Д.Пролісок»,
Україна, 08671, Київська обл.,
Васильківський р-н, с. В. Вільшанка,
тел. (044) 331-98-68, www.symbiter.ua